

[Hans Hansen.]

altid med til Dels negativt Resultat, medens der her i Landet kun er gjort svage, meget svage Forsøg paa at løse Jordspørgsmaalet ved Indførelsen af den minimale Grundskyld ved Statsgrundskyldsloven af 7. August 1922 og ved Loven om kommunal Beskatning af fast Ejendom af 31. Marts 1926.

Selv om saaledes Grundskyldstanken i Kraft af sin indre Sandhed er placeret baade i Folkebevidstheden og paa de politiske Programmer, saa er den Plads, den har skaffet sig, egentlig kun teoretisk. Det, der nu er tilbage, er ved praktiske Foranstaltninger at føre den ud i Livet. Det er mere end 40 Aar siden, at Grundskyldstanken blev kendt her i Danmark. Betragter man Udviklingen gennem det sidste halve Aarhundrede, er der to Kendsgerninger, der straks springer i Øjnene ved Bedømmelsen af Mulighederne for det sociale Spørgsmaals Løsning. Disse to Kendsgerninger er for det første, at Befolkningen gennem denne Periode er fordoblet, men Produktionsevnen er mere end tredoblet i samme Tid. Der er altsaa til hver enkelt mere end før, og al Tale om Overbefolkning er derfor Snak hen i Vejret, ligesom Talen om Nødvendigheden af Statsstøtte. Vor Tids Mennesker skulde, alle Forhold lige, have lettere ved at klare sig end Menneskene i Fortiden, og det er klart for enhver, at ikke Varer, men derimod et naturligt Grundlag for Fordeling eller en naturlig Evne til at sætte sig i Besiddelse af de elementære Fornødenheder, er det, der savnes. Selve Grundlaget for det sociale Spørgsmaals Løsning er til Stede, idet der er mere end nok, og vor Produktionskraft er netop ubegrænset. Dette bør vi ikke overse, selv om vi med Rette paapeger Tidens Brøst. Der er ogsaa Grund til at gøre sig klart, at sker der ikke en Nyordning, staar vi i Fare for en Udvikling i modsat Retning, nemlig Indskrænkning af den naturlige Menneskeret ved Tvangsmidler, enten saa disse bliver Forbud mod Handels- og Handlefrihed som Told eller andre statssocialistiske Foranstaltninger. Tydeligt fremgaar dette under Overvejelserne af Mulighederne for den Ungdom, som rykker frem, og som har Grund til at beklage Tidens Vanskeligheder. Spørgsmaalet bliver da, om der kan skabes et naturligt Grundlag, saa denne Tvangsregulering kan overflødiggøres. Det lader sig dog ikke gøre ved de mange kunstige Foranstaltninger, som ogsaa Statsudstyknigen er et Led af, selv om den er noget af det bedste, der kan paapeges,

men som dog har været ret problematisk i sin Virkning, fordi netop Statsskatten med den tunge Ende nedad hviler paa de smaa og modvirker den Udstykning, som der stilles store Midler til Raadighed for.

Lovforslagets Hensigt er at trække en Linie mellem Individet og Samfundet, saaledes at Samfundets Ret til Grundrente bliver anerkendt som den naturlige Indtægtskilde for Fællesskabet. Grundrenten er kun Udtryk for Fællesskabets Værdi og skyldes ikke Enkeltmands Arbejde, som det klart er udtrykt i Køge-Resolutionen, men hidrører udelukkende fra Samfundets Vækst og Virksomhed. Hvad der ikke skyldes Enkeltmands Arbejde, skal Enkeltmand, som Philip Snowden siger, ikke nyde eller kunne opsamle, og det er i Virkeligheden kun en naturlig Indførelse af den fælles Ejendomsret. Den fælles Ejendomsret skal afløse Skatteudskrivning, det vil sige, indføre en virkelig privat Ejendomsret for det enkelte Individ. Den Overgang fra Skat til Skyld, som Lovforslaget omhandler, er kun det nødvendige Gennemgangsled, som vil føre til Grundrentens Overførelse fra Kreditforeningerne og Sparekasserne til Fællesskabets Kasse og lade Nyttens og Brugen, som Grundtvig siger, i privat Eje. Modsætningen til denne Opfattelse er den, at Staten sætter sig i Besiddelse af Jordens Substans — den socialistiske Opfattelse med Hensyn til Overtagelsen af Jord og andre Produktionsmidler. Inddragning af Grundrenten er Optrædning af et Vederlag for den Ejendomsret, Samfundet ved Skøde eller Adkomstdokument giver Ejeren, og naar dette sker, vil samtidig al Spekulation i og Spærring af Jorden være udelukket. Hvad den frie Adgang til Jord har betydet, er tydeligt udtrykt gennem tidligere Tidens Udvandring til de Forenede Stater, hvor man gav Adgang til Jord, men i øvrigt hverken sørgede for Kapital eller Bygninger eller Besætninger eller Driftskapital.

Vor Tids mest fuldkomne Misforstaaelse er den, at Statsfællesskabet skal gaa ind som de unges Kautionsist overfor Finansmagten, for at sikre dem Adgang til Virke. Statens Opgave maa i Stedet være at holde Finansmagten ude fra Jorden. Ekspropriation af Jord fra den ene Mand til den anden er derfor efter min Mening direkte i Strid med Spørgsmaalet om Grundrentens Inddragelse og kan kun blive berettiget, hvor der er Tale om Fællesskabets nødvendige Anlæg. Med denne Anerkendelse af Ligeretten til Grundrenten følger ogsaa fri Adgang til Jord imod Grundskyld og fuld Konkurrence mellem forskellige Størrelser af Landbrug og